

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи терапії мови та мовлення

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227.01 Фізична терапія

Спеціальність 227 Терапія та реабілітація

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ-2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи терапії мови та мовлення
Викладач (і)	Петрик Ольга Михайлівна
Контактний телефон викладача	0982255898
E-mail викладача	olha.zastavna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно графіка

2. Анотація до дисципліни

Дисципліна "Основи терапії мови та мовлення" спрямована на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для діагностики, профілактики та корекції мовленнєвих порушень у дітей та дорослих. Особливу увагу приділено вивченню фізіологічних, психологічних і соціальних аспектів мовленнєвих розладів.

В рамках дисципліни студенти отримують знання про основні види мовленнєвих порушень, методи їх оцінки, сучасні підходи до терапії та соціальної адаптації осіб із порушеннями мовлення. Навчання також включає використання інноваційних технологій і діагностичного обладнання для підвищення ефективності мовленнєвої реабілітації.

Результатом опанування дисципліни є розвиток професійних компетентностей, необхідних для роботи в освітніх, медичних і соціальних установах, які займаються підтримкою осіб із мовленнєвими порушеннями.

3. Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни – підготовка фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у сфері діагностики, профілактики та корекції мовленнєвих порушень у дітей та дорослих. Дисципліна спрямована на формування глибоких знань про фізіологічні, психологічні та соціальні аспекти мовленнєвих розладів, розвиток практичних навичок використання сучасних методів терапії, а також на розуміння необхідності соціальної адаптації та інтеграції осіб із порушеннями мовлення. Особлива увага приділяється використанню інноваційних технологій, етичним принципам роботи та професійному підходу до взаємодії з клієнтами різного віку.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Загальні компетентності

ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності
СК 01. Здатність до діагностики та оцінки стану мовленнєвого апарату.
СК 04. Здатність проводити корекційно-розвивальну роботу з дітьми та дорослими.
СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.
Програмні результати навчання
ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальні кількість годин
Лекції	12
Семінарські / практичні/ лабораторні	18
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	Терапія та реабілітація	4	нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин 90		
	Лекції	Семінарські	Самостійна робота

Тема 1. Вступ до терапії мови та мовлення.	2	4	10
Тема 2. Анатомо-фізіологічні основи мовлення..	2	4	10
Тема 3. Класифікація та характеристика мовленнєвих порушень.	2	2	10
Тема 4. Методи діагностики мовленнєвих порушень.	2	2	10
Тема 5. Основи корекційної роботи при порушеннях мовлення.	2	2	10
Тема 6. Сучасні технології у терапії мовлення.	2	4	10
Всього	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Робота на парах	Оцінка за контроль самостійної роботи	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100

- Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за всі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за контроль самостійної роботи (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за письмову (додаткову) роботу (написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, зарахування результатів неформальної освіти і т.д.) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтвержені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні питання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів)

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні вміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні вміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні вміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	<p>Письмово виконуються контрольні роботи, які проводяться у вигляді тестового контролю рівня знань студентів на паперових носіях (або в системі дистанційного навчання). Під час контрольної роботи студент отримує 25-50 тестів, на розв'язання кожного з яких надається 1 хвилина.</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою у % правильних відповідей.</p>
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">□ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника□ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.□ Положення про запобігання академічному плагіату Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.□ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.□ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення</p>

	<p>оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри спортивно-педагогічних дисциплін студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

8. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
Література:	
Основна література:	
<ol style="list-style-type: none">1. Гончарук Л.В. Основи логопедії: теорія і практика. – Київ: Либідь, 2021. – 320 с.2. Карась В.М. Корекція мовленнєвих порушень у дітей. – Харків: Основа, 2022. – 280 с.3. Мельник І.В. Логопедична робота з дітьми дошкільного віку: навчальний посібник. – Львів: Світ, 2023. – 250 с.4. Петренко С.О. Розвиток мовлення у дітей із ЗПР. – Одеса: Фенікс, 2020. – 290 с.5. Шевчук В.А. Корекційно-розвивальна робота з дітьми молодшого шкільного віку. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2023. – 275 с.6. Лисенко О.В. Психолого-педагогічна допомога дітям із мовленнєвими порушеннями. – Дніпро: Моноліт, 2022. – 300 с.7. Степаненко В.М. Методики логопедичної роботи: посібник для студентів. – Київ: Академвидав, 2021. – 260 с.8. Smith J. Speech and Language Therapy: A Practical Guide. – New York: Springer, 2023. – 310 p.9. Stevens K. Advances in Language Therapy. – Cambridge: Cambridge University Press, 2022. – 340 p.10. Baker A. Modern Approaches in Speech and Language Disorders. – Boston: Academic Press, 2020. – 295 p.11. Кравченко Л.С. Основи реабілітації мовлення після інсультів. – Запоріжжя: Промінь, 2021. – 310 с.12. Martin P. Speech Disorders: Modern Approaches. – Boston: Academic Press, 2021. – 295 p.13. Brown L. Speech Rehabilitation in Children with Developmental Delays. – London: Routledge, 2022. – 320 p.	
Додаткова література:	
<ol style="list-style-type: none">1. Шевченко І.М. Порушення мовлення у дітей: клініка, діагностика, корекція. – Харків: Ранок, 2020. – 250 с.2. Голуб І.А. Заїкання: сучасні підходи до корекції. – Одеса: Фенікс, 2021. – 280 с.3. Павленко Т.С. Інноваційні технології в логопедичній роботі. – Київ: Либідь, 2023. – 300 с.4. Johnson R. Neurological Aspects of Speech Therapy. – New York: Springer, 2022. – 285 p.5. Green T. Speech Rehabilitation after Stroke. – London: Routledge, 2023. – 275 p.6. White H. Techniques in Speech Pathology. – Boston: Academic Press, 2021. – 280 p.7. Ковальчук В.П. Логопедичні тренінги з дітьми дошкільного віку. – Львів: Світ, 2020. – 260 с.8. Ferguson D. Speech Therapy for Adults: Clinical Guidelines. – Chicago: Medical Press, 2023. – 310 p.9. Леонова А.В. Логопедична діагностика: практичний посібник. – Київ: Основа, 2022. – 270 с.10. Мельничук О.В. Використання інтерактивних методик у мовленнєвій терапії. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2021. – 290 с.	

Викладач: Петрик Ольга Михайлівна